

Міністерство освіти і науки України

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра прикладної лінгвістики (№ 703)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП

(підпис)

Доц. В.В. Рижкова
(ініціали та прізвище)

« 18 » _____ червня _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НІМЕЦЬКА МОВА

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: _____ 03 «Гуманітарні науки» _____
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: _____ 035 «Філологія» _____
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: _____ Прикладна лінгвістика _____
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни

Німецька мова

(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю
освітньою програмою
«18» червня 2024 р., 12 с.

035 «Філологія»

Прикладна лінгвістика

Розробник:

Білінська Л.П., кандидат філологічних наук, асистент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
Протокол № 12 від «18» червня 2024 р.

Завідувач кафедри прикладної лінгвістики   канд. філол. наук, доцент,
професор кафедри прикладної лінгвістики

(назва кафедри, науковий ступінь та вчене звання завідувача)

(підпис)

В.В. Рижкова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність, спеціалізація), рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів: 3-й семестр – 4 4-й семестр – 4	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Обов'язкова навчальна дисципліна
	Спеціальність 035 «Філологія»	
Кількість модулів: 3-й семестр – 2 4-й семестр – 2	Освітня програма Прикладна лінгвістика	Навчальний рік
Кількість змістовних модулів: 3-й семестр – 2 4-й семестр – 2		2024/2025
		Семестр
		3-й
		4-й
Загальна кількість годин: 3-й семестр – 64/120 4-й семестр – 64/120		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: 3-й семестр: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5; 4-й семестр: аудиторних – 4, самостійної роботи здобувача – 3,5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	3-й – 0 годин
		4-й – 0 годин
		Практичні, семінарські*
		3-й – 64 годин
		4-й – 64 годин
		Самостійна робота
		3-й – 56 годин
		4-й – 56 годин
		Вид контролю
		3-й – модульний контроль, іспит
4-й – модульний контроль, іспит		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
3-й семестр – 64/56, 4-й семестр – 64/56.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: граматики – розвиток граматичних навичок, які допомагають у формуванні мовної компетенції у студентів, що забезпечується оволодінням мовного матеріалу з метою застосування його в усному та писемному мовленні;

мовленнєва практика – розвиток мовленнєвих навичок, необхідних для здійснення комунікативних функцій в усному та писемному мовленні.

Завдання. Граматика:

- ознайомити студентів з різними типами граматичних конструкцій;
- розвинути лінгвістичну та загальну ерудицію студентів за допомогою граматичних та лексико-граматичних вправ та завдань, що враховують новітні досягнення в методиці викладання мов;

мовленнєва практика:

- розвинути здатність студентів використовувати набуті мовні знання, мовленнєві навички для ефективного усного і письмового спілкування;
- натренувати їх здібності сприйняття мовлення на слух;
- розвинути їхню здібність навчатися самостійно шляхом виконання завдань, які передбачають самоконтроль та потребують відповідального ставлення до самоорганізації процесу індивідуального навчання;
- допомогти зрозуміти можливу різницю між їхньою рідною та німецькомовною культурами для безперешкодного спілкування з представниками інших країн.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні досягти таких **компетентностей:**

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів німецькою мовою.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями німецькою мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 8. Знати й розуміти систему мови, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

РН 10. Знати норми літературної німецької мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

РН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Міждисциплінарні зв'язки: українські студії, лінгвокраїнознавство, теорія та практика перекладу, редагування перекладів.

3. Програма навчальної дисципліни

Семестр 2.3

Мовленнєва практика:

Змістовий модуль 1

Тема 1. Krankheit.

Граматика:

Змістовий модуль 1

Тема 1. Possessivartikel. Modalverb “sollen”. Imperativ 2. Person Singular und Plural.
Perfekt: Struktur und Beispiele. Perfekt: alle Verben.

Модульна контрольна робота №1

Мовленнєва практика:

Змістовий модуль 2

Тема 2. Alltag.

Граматика:

Змістовий модуль 2

Тема 2. Perfekt: alle Verben. Richtungsangaben. Personalpronomen im Akkusativ.

Модульна контрольна робота №2

Семестр 2.4

Мовленнєва практика:

Змістовий модуль 1

Тема 3. Orientierung in der Stadt.

Граматика:

Змістовий модуль 1

Тема 3. Verb „lassen“. Perfekt. Wechselpräpositionen. Präpositionen.

Модульна контрольна робота №1

Мовленнєва практика:

Змістовий модуль 2

Тема 4. Kaufen und schenken.

Тема 5. Deutsche Sprache und deutsche Kultur.

Граматика:

Змістовий модуль 2

Тема 4. Personalpronomen im Dativ und Akkusativ. Komparativ und Superlativ.

Тема 5. Definitiver Artikel, Possessivartikel im Genitiv.

Модульна контрольна робота №2

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Семестр 2.3						
Модуль 1						
Змістовий модуль 1: Мовленнєва практика						
Тема 1. Krankheit.	30	-	16	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	30	-	16	-	-	14
Змістовий модуль 1: Граматика						
Тема 1. Possessivartikel. Modalverb "sollen". Imperativ 2. Person Singular und Plural. Perfekt: Struktur und Beispiele. Perfekt: alle Verben.	30	-	16	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	30	-	16	-	-	14
Усього годин	60	-	32	-	-	28
Модуль 2						
Змістовий модуль 2: Мовленнєва практика						
Тема 2. Alltag.	30	-	16	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	30	-	16	-	-	14
Змістовий модуль 2: Граматика						
Тема 2. Perfekt: alle Verben. Richtungsangaben. Personalpronomen im Akkusativ.	30	-	16	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	30	-	16	-	-	14
Усього годин	60	-	32	-	-	28
Усього годин за Семестр 2.3	120	-	64	-	-	56
Семестр 2.4						
Модуль 1						
Змістовий модуль 1: Мовленнєва практика						
Тема 3. Orientierung in der Stadt.	20	-	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	20	-	10	-	-	10
Змістовий модуль 1: Граматика						
Тема 3. Verb „lassen“. Perfekt. Wechselpräpositionen. Präpositionen.	20	-	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	20	-	10	-	-	10
Усього годин	40	-	20	-	-	20
Модуль 2						
Змістовий модуль 2: Мовленнєва практика						
Тема 4. Kaufen und schenken.	20	-	10	-	-	10
Тема 5. Deutsche Sprache und deutsche Kultur.	20	-	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	40	-	20	-	-	20

Змістовий модуль 2: Граматика						
Тема 4. Personalpronomen im Dativ und Akkusativ. Komparativ und Superlativ.	18	-	10	-	-	8
Тема 5. Definiter Artikel, Possessivartikel im Genitiv.	22		14			8
Разом за змістовим модулем 2	40	-	24	-	-	16
Усього годин	80	-	44	-	-	36
Усього годин за Семестр 2.4	120	-	64	-	-	56

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	0

6. Теми практичних занять

Семестр 2.3

Мовленнєва практика

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Krankheit • Beschwerden beschreiben • Ratschläge geben und darauf reagieren • Jemanden zu etwas drängen • Ein Ansinnen zurückweisen • Erzählen, wie etwas passiert ist • Sich vergewissern.	16
2	Alltag • Über Ereignisse und Tätigkeiten Auskunft geben • Etwas weitererzählen • Sich vergewissern • Arbeitsaufträge geben • Erzählen, was passiert ist.	16
	Разом	32

Граматика

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Possessivartikel • Modalverb "sollen" • Imperativ 2. Person Singular und Plural • Perfekt: Struktur und Beispiele • Perfekt: alle Verben.	16
2	Perfekt: alle Verben • Richtungsangaben • Personalpronomen im Akkusativ.	16
	Разом	32
	Усього годин за Семестр 1.1	64

Семестр 2.4

Мовленнєва практика

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Orientierung in der Stadt • Orte angeben • Den Weg beschreiben • Vorteile und Nachteile nennen.	10
2	Kaufen und schenken • Wünsche äußern • Geschenkvorschlage machen, ablehnen und gutheißen • Einladung schreiben • Kaufwunsche äußern.	10
3	Deutsche Sprache und deutsche Kultur • Biographische Angaben machen • Geographische Angaben machen • Nach dem Weg fragen • Datum.	12
	Разом	32

Граматика

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	Verb „lassen“ • Perfekt • Wechselpräpositionen • Präpositionen.	10
2	Personalpronomen im Dativ und Akkusativ • Komparativ und Superlativ.	10
3	Definiter Artikel, Possessivartikel im Genitiv.	12
	Разом	32
	Усього годин за Семестр 1.2	64

7. Теми лабораторних занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	0

8. Самостійна робота**Семестр 2.3****Мовленнєва практика**

№ з/П	Назва теми	Кількість годин	Джерела (базова)
1	Тема 1. Krankheit.	14	Ü. 1-18 S. 68-76 [5].
2	Тема 2. Alltag.	14	Ü: 1-20 S. 79-86 [5].
	Разом	28	

Граматика

№ з/П	Назва теми	Кількість годин	Джерела (базова)
1	Тема 1. Possessivartikel • Modalverb “sollen” • Imperativ 2. Person Singular und Plural • Perfekt	14	Ü. 11-14 S. 130-132 [1], 1.9 S. 51-52 [1], Ü. 8-10 S. 129-130 [1], 1.5 S. 35-37 [1].
2	Тема 2. Perfekt: alle Verben • Richtungsangaben • Personalpronomen im Akkusativ	14	Ü. 9-13 S. 194-196 [1], Ü. 15-17 S. 131-133 [1].
	Разом	28	
	Усього годин за Семестр 1.1	56	

Семестр 2.4**Мовленнєва практика**

№ з/П	Назва теми	Кількість годин	Джерела (базова)
1	Тема 3. Orientierung in der Stadt.	10	Ü. 1-21 S. 89-100 [5].
2	Тема 4. Kaufen und schenken.	10	Ü. 1-20 S. 103-111 [5].
3	Тема 5. Deutsche Sprache und deutsche Kultur.	8	Ü. 1-22 S. 114-122 [5].
	Разом	28	

Граматика

1	Тема 3. Wechselpräpositionen	10	Ü. 4-13 S. 170-174 [1].
2	Тема 4. Dativ • Komparativ und Superlativ (prädikativ) • Demonstrativpronomen im Akkusativ	10	Ü. 4-21 S. 150-156 [1], Ü. 14-21 S. 386-388 [1].

3	Тема 5. Genitiv	8	Ü. 3-8 S. 291-293 [1].
	Разом	28	
	Усього годин за Семестр 1.2	56	

9. Індивідуальне завдання

Не передбачено.

10. Методи навчання

1. Опанування нового матеріалу через сприйняття автентичного мовлення.
2. Пояснення викладача.
3. Організація самостійної пошукової роботи здобувачів вищої освіти.
4. Планування системи вправ/завдань/тестів, робота з автентичними німецькими посібниками, онлайн-ресурсами.
5. Спільна робота, інтерактивна праця для досягнення визначених цілей в оволодінні іншомовним матеріалом.
6. Використання ютуб-каналів німецьких викладачів для комунікативної спрямованості занять для здобувачів вищої освіти.
7. Реалізація контролю за якістю засвоєння вивченого матеріалу здобувачами вищої освіти.

11. Методи контролю

1. Опитування.
2. Тестування.
1. Опитування.
2. Тестування, онлайн-тести для визначення рівня володіння мовою, комунікативні онлайн-завдання

Форми контролю результативності навчання: на заняттях – виконання завдань для самоконтролю, взаємоконтроль, модульні контрольні роботи; форма підсумкового контролю – презентація.

12. Методи контролю та рейтингова оцінка за дисципліною

12.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне завдання	Кількість завдань	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Поточний контроль*	0...15	2	0...30
Модульний контроль**	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Поточний контроль	0...15	2	0...30
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Всього за семестр			0...100

* Поточний контроль здійснюється шляхом проведення словникових диктантів (2), а також виконанням здобувачами освіти презентацій (2) за темами, що вивчаються у семестрі.

** Модульний контроль проводиться у вигляді письмової роботи (90 хв.), що складається з 2-х частин: *тестової* – тестових завдань відкритого та закритого типу та *письмової* – переклад 20 речень з української на німецьку мову.

Здобувач вищої освіти, який склав усі модульні контролі (успішно атестований за їх результатами, тобто отримав підсумкову модульну оцінку 60 балів та вище), а також виконав усі види обов'язкових робіт, вважається таким, що склав семестровий контроль і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою, в якості семестрової.

Здобувачі вищої освіти, які по закінченню навчальних тижнів семестру, тобто до початку семестрового контролю, здобули менше 60 балів, атестуються оцінкою «незадовільно» та вважаються такими, що мають академічну заборгованість і зобов'язані проходити процедуру семестрового контролю з метою ліквідації академічної заборгованості в період семестрового контролю та канікул, тобто до початку наступного семестру.

За умови складання іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів, при цьому попередньо отримані бали за роботу в семестрі анулюються.

Білет для іспиту складається з 3-х питань: два письмових завдання (лексико-граматичний тест та переклад речень з української мови на німецьку) та усна тема.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати з граматики: - особливості граматичної будови сучасної німецької мови;

- синонімічні конструкції, що відповідають граматичним конструкціям, які вивчаються;

- термінологічний матеріал для використання в практичній граматиці;

мовленнєвої практики: - лексичний матеріал у межах пройдених тем;

- найчастіше вживані вирази, ідіоматичні конструкції, стилістичні лексичні відмінності для природного звучання мовлення та його розуміння;

- особливості різних видів письмових робіт;

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки. Здобувач повинен вміти:

з граматики:

- застосовувати структуру граматичної системи іноземної мови;

- граматично правильно оформлювати усні та письмові висловлювання іноземною мовою;

- володіти термінологією, пов'язаною із граматичною системою мови;

мовленнєвої практики: - відповідати на запитання на будь-яку з тем, вивчену за семестр;

- підтримувати діалоги на повсякденні теми, аргументуючи свої слова, реагуючи на репліки співбесідника;

- розуміти різні аудіотексти із знайомою лексикою за умови, що вони звучать в нормальному темпі і на стандартному діалекті;

- ефективно вилучати інформацію з німецьких текстів рівня A2/B1.

12.3 Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74).Здобувач отримує такі бали у разі виконання усіх практичних завдань та модульного контролю з оцінкою «задовільно». Має продемонструвати мінімум знань та умінь. Здобувач володіє матеріалом на початковому рівні (значну частину матеріалу засвоює на репродуктивному рівні).

Добре (75-89).Здобувач повинен виконати усі практичні завдання та модульний контроль на оцінку «добре». Здобувач здатен розуміти і вживати загальновідомі побутові вислови і прості речення, спрямовані на задоволення конкретних потреб; вміє представити себе й інших, поставити питання іншим людям щодо їхньої особи – наприклад, де людина живе, яких людей вона знає або які речі має – і відповідати на запитання такого типу.

Відмінно (90-100). Здобувач повинен виконати усі практичні завдання та модульний контроль на оцінку «відмінно». Здобувач здатен розуміти і вживати загальновідомі побутові вислови і прості речення, спрямовані на задоволення конкретних потреб; вміє представити себе й інших, поставити питання іншим людям щодо їхньої особи – наприклад, де людина живе, яких людей

вона знає або які речі має – і відповідати на запитання такого типу. Здобувач вміє порозумітися у простих ситуаціях, якщо співрозмовник говорить повільно й чітко і готовий йти назустріч.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

Мовленнєва практика

1. Розроблено тести для поточного та підсумкового контролю успішності навчання здобувачів.
2. Підібрані матеріали для самостійної роботи здобувачів.
3. Навчально-методичний комплекс дисципліни, що розміщений за адресою:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=KNMZ&discipline_search=yes&combiningAND=1&theme_cond=all_theme&is_ttp=0&knmz_doctype_list=0&qualificationlevel_list=0&search fld=&discipline_list=0&department_list=0&knowledgearea_list=0&speciality_knmz_list=27489&sillabus_list=0&responsibility fld=&action=subscribe&list_id=1&email та <https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavrii/filologiya/kortkij-opis-struktura-i-komponenti61/>

а також <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3806>

включає в себе наступні *обов'язкові складові*:

- робочу програму дисципліни;
- рекомендації для самостійної підготовки;
- питання до проведення контрольних заходів;
- каталоги інформаційних ресурсів.

Граматика

1. Розроблено тестові завдання та підсумкові к/р.
2. Підібрані матеріали для самостійної роботи студентів.

14. Рекомендована література

Базова

1. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen A2: Deutsch als Fremdsprache / Kursbuch / Sandra Evans; Angela Pude; Franz Sepcht. Hueber Verlag, 2012.
2. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen A2: Deutsch als Fremdsprache / Arbeitsbuch / Sandra Evans; Angela Pude; Franz Sepcht. Hueber Verlag, 2012.
3. Sammlung von grammatischen Übungen in Deutsch für Studenten des dritten und vierten Semesters [Elektronische Ressource] / S. J. Jutkalo – Kharkiw: Nationale Universität für Luft- und Raumfahrt «Kharkiwer Luftfahrtinstitut», 2021.
4. Sammlung von mündlichen Themen in Deutsch für Studenten des ersten und zweiten Studienjahres [Elektronische Ressource] / O. M. Sergejewa. – Kharkiw : Nationale Universität für Luft- und Raumfahrt «Kharkiwer Luftfahrtinstitut», 2020.

5. Das Leben A2. – Deutsch als Fremdsprache: Kurs- und Übungsbuch / Hermann Funk, Christin Kuhn, Laura Nielsen, Rita von Eggeling, Gunther Weimann.

Допоміжна

1. Christian Fandrych, Ulrike Tallowitz. Klipp und Klar. Практична граматика німецької мови: Навчальний посібник. – К.: Методика, 2004. – 312 с.
2. Deutsch lernen mit ... Spielen und Rätseln / Grundstufe. – 2009, 1., Aufl.
3. Deutsch lernen mit ... Spielen und Rätseln / Mittelstufe. – 2009, 1., Aufl.
4. Deutsche Grammatik : ein Handbuch für den Ausländerunterricht / Gerhard Helbig ; Joachim Buscha. – Berlin ; München ; Wien ; Zürich ; London ; Madrid ; New York, NY ; Warschau : Langenscheidt, 2011. – 654 S. : Ill., graph. Darst. ; 22 cm.
5. Deutsches Wörterbuch / Herausgeg. von R. Warig-Burfeind. – 8.- vollständig bearbeitete und aktualisierte Auflage. – Gütersloh / München: Wissen Media Verlag GmbH, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wahrig.de/wahrig.html>.
6. Dreyer H. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik aktuell / H. Dreyer, R. Schmitt. – 1. Aufl. – Ismaning : Hueber, 2009. – 392 S.
7. Duden. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache // PC-Bibliothek Version 2.01. – Mannheim: Bibliographisches Institut & F. A. Brockhaus AG, 2000.
8. Grammatik Intensivtrainer - Buch A1 / Christiane Lemcke ; Lutz Rohrmann. – Stuttgart : Langenscheidt bei Klett, 2005.
9. Grammatik Intensivtrainer - Buch A2 / Christiane Lemcke ; Lutz Rohrmann. – Stuttgart : Langenscheidt bei Klett, 2006.
10. Hilke Dreyer, Richard Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. – Ismaning: Hueber Verlag, 2012. – 395 S.
11. Schritte plus Neu 1+2: Deutsch als Zweitsprache für Alltag und Beruf / von Daniela Niebisch, Sylvette Penning-Hiemstra. – München: Hueber Verlag, 2016. – 240 S.
12. Schritte plus Neu 2: Deutsch als Zweitsprache / Susanne Kalender, Petra Klimaszyk, Isabel Krämer-Kienle. – München: Hueber Verlag, 2016. – 232 S.
13. Євгененко Д., Білоус О. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. — Вінниця: Нова книга, 2002. — 334 с.
14. Жовківський А. Німецька мова з новим правописом: Підручник. — Чернівці: Рута, 2003. — 404 с.

12. Інформаційні ресурси

Електронний ресурс:

1. <http://www.busuu.com/enc/>
2. <http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/>
3. <http://www.dw.de/deutsch-lernen/deutschkurse/s-2068>
4. <http://www.deutschakademie.de/online-deutschkurs/>
5. <https://www.dw.com/de/das-deutschlandlabor/>
6. http://www.deutsch-lernen.com/d_indÜ.php
7. <http://www.hueber.de>
8. <https://www.youtube.com/user/andreathonville/featured>
9. <https://www.youtube.com/@DeutschLera>
10. [Menschen | Lernen | Das Menschen Portfolio \(hueber.de\)](http://www.hueber.de)
11. [Online kostenlos Deutsch üben | Deutsch perfekt \(deutsch-perfekt.com\)](http://deutsch-perfekt.com)